

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **M. O. U.**,
st. přísl. X
t. č. pobytem Havířská 514, 664 84 Zastávka,
adresa pro doručování: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 13. 1. 2023, č. j. OAM-280/ZA-ZA10-K02-2022,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce podal dne 9. 3. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále též „ČR“). Z údajů poskytnutých k žádosti a z pohovoru ze dne 16. 3. 2023 vyplývají následující skutečnosti.
3. Žalobce sdělil, že jeho státní příslušnost je nigerijská, hlásí se k národu Isoko. Dorozumí se anglicky. Jeho náboženským přesvědčením je protestantské křesťanství. Byl svobodný a bezdětný. Jeho posledním bydlištěm bylo město Lagos. Z vlasti odcestoval dne 24. 8. 2021 letecky do Kyjeva, kde pobýval na šestiměsíční turistické vízum. Na území ČR vstoupil dne 9. 3. 2022. Zdravotně je v pořádku. O mezinárodní ochranu žádá proto, že se bojí svého strýce. Ve vlasti se živil jako profesionální hráč fotbalu, chtěl získat angažmá na Ukrajině, a proto si půjčil na cestu peníze od kamarádů a prodal auto. Tím právě rozzlobil strýce, protože auto prodal bez jeho svolení.
4. Při pohovoru žalobce uvedl, že během pobytu na Ukrajině žádné problémy neměl a zemi opustil z důvodu vypuknutí války. Do ČR uprchl společně s přítelkyní, která je Ukrajinka. V Nigérii žalobce neměl žádné problémy se státní správou, soudy nebo armádou, žil tam spořádaný život. Měl tam pouze rozepři se strýcem, pohádali se. Žalobce šel kvůli tomu na policii a skončil na jednu noc v cele. Ráno ho pustili a nic dalšího se nedělo. Strýc Filip si nárokoval auto, které patřilo žalobci, a byl poté naštvaný, když žalobce vůz prodal. V případě návratu do vlasti se žalobce strýce obává. Rodiče už žalobce nemá, zemřeli v roce 2019 a jejich majetek si nárokuje právě strýc, který byl bratrem žalobcova otce. V Lagosu by žalobce žít nemohl, má strach ze strýce a nedosáhl by tam svého snu o kariéře profesionálního fotbalisty.
5. Žalobce dále doložil kopii pasu své současné manželky A. T., potvrzení o tom, že na Ukrajině ztratil svůj cestovní doklad a potvrzení o registraci žalobce jako plátce daně na Ukrajině. Dále žalobce doložil oddací list, vydaný dne 25. 3. 2022, potvrzující uzavření manželství s A. A. C.
6. Dle žalovaného bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je jeho subjektivní obava ze strýce a snaha žalobce legalizovat si svůj další pobyt v ČR.
7. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce vycházel především z jeho výpovědí a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Nigerijské federativní republice. Konkrétně vycházel z Informace MZV USA – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2021 ze dne 12. 4. 2022, Informace OAMP Nigérie – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 20. 6. 2022 a Informace MZV ČR, č. j. 130596/2022-LPTP ze dne 23. 11. 2022.
8. Žalovaný vyhodnotil příběh žalobce z hlediska možného pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu tak, že žalobce neuvedl v průběhu řízení žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován.
9. Žalovaný rovněž nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce v Nigérii nečelil problémům či jednání, které by byly podřaditelné pod pojem pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce měl pouze rodinný spor

se strýcem, kvůli kterému údajně strávil noc v policejní cele. Jiné potíže s nigerijskými státními orgány, policií, soudy nebo armádou neměl. Potíže se strýcem, jakožto soukromou osobou, jsou ve smyslu zákona o azylu irelevantní. Žalobce rodinné spory ostatně de facto ani nijak neřešil, nadto spory nedosáhly intenzity v podobě závažného porušení práv žalobce, žalobce nic takového ani netvrdil. Za důvod vycestování do Evropy pak žalobce neoznačil pouze rodinné spory se strýcem, ale i snahu zajistit si v Evropě novou kariéru ve fotbale. Žalovaný si je plně vědom toho, že bezpečnostní aparát, justice a příslušné úřady nedosahují standardů západní demokracie, avšak bezpečnostní aparát funguje a žalobce se na něj v případě problémů mohl obrátit. Žalobce však dostupné prostředky vnitrostátní ochrany nevyčerpal. Co se týče bezpečnostní situace v Nigérii, žalovaný konstatoval, že žalobce žil v Lagosu, tj. v bezpečné části země. Byť situaci v Nigérii nelze považovat za stabilní, zejména kvůli útokům skupiny Boko Haram či odnože Islámského státu, žádné ze zpráv nehovoří o vážném ohrožení obyvatel. Nigerijská vláda vede s Boko Haram ozbrojený boj a členy této skupiny stíhá. Žalobce ani neuváděl, že by v místě jeho bydliště byla nestabilní bezpečnostní situace a tato skutečnost nebyla důvodem, pro který Nigérii opustil. Mezinárodní ochrana je pak podle žalovaného institutem, jehož smyslem není ochrana před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu.

10. Žalobce dle žalovaného rovněž nesplňoval důvody k udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
11. Při posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu žalovaný v případě žalobce dospěl k závěru, že nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalobce je mladý, zdravý muž, způsobilý si plně zajistit prostředky pro své základní životní potřeby.
12. K důvodům pro udělení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že nenalezl žádné skutečnosti, na základě nichž by žalobci mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti.
13. Žalovaný se zabýval i otázkou, zda žalobci nehrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Žalobce v řízení netvrdil, že by se obával mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a pouze poukázal na obavy z negativního jednání strýce, tj. soukromé osoby, se kterým se pohádal. Jiné potíže žalobce v zemi původu neměl, ani netvrdil, že by mu nebyla poskytnuta vnitrostátní ochrana. Situace žadatelů o mezinárodní ochranu při návratu do vlasti není spojena s diskriminací ani jakýmkoliv postihem. Občané Nigérie se po dlouhodobém pobytu v zahraničí bez problémů zařadí do běžného života. V případě žalobce tedy nebyla zjištěna žádná skutečnost, která by nasvědčovala, že by byl po návratu do vlasti vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
14. Dále se žalovaný zabýval tím, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. K tomu žalovaný uvedl, že na území Nigérie

neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož následky by bylo možno považovat směrem k žalobci za vážnou újmu podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nigérie se z hlediska bezpečnosti potýká s útoky prováděnými teroristickou skupinou Boko Haram, ale především v severní Nigérii, a dále i skupinou ISIS-WA, ale v menší míře. Proti těmto hrozbám však nigerijská vláda aktivně bojuje. Žalobce přitom nepochází ani nežil na území, které čelilo zvýšenému nebezpečí útoků Boko Haram či ISIS-WA (severovýchod Nigérie).

15. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem není dle žalovaného ani v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Žalobce sice předložil žalovanému doklady o manželském svazku s občanskou Ukrajinou, která má oprávnění na území ČR pobývat v režimu dočasné ochrany. Žalovaný však nedospěl k závěru, že by tato skutečnost znamenala natolik závažnou překážku, pro kterou by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Čl. 8 Úmluvy se totiž vztahuje pouze na skutečné rodinné vazby, tedy manželství, které je „nefiktivní“, jedná se o dlouhodobý a intenzivní vztah, dlouholeté manželství či rodinu s dětmi. Žalobce se však oženil v době, kdy jeho pobytový status byl nejistý a se svojí manželkou ani nevede rodinné soužití, jak zjistil žalovaný na základě provedených pobytových kontrol. Manželka žalobce se od září 2022 vrátila na Ukrajinu a žalobce ani nevěděl, kdy se vrátí. To podle žalovaného neodpovídá tomu, že by vycestování žalobce z ČR mělo znamenat zásah do jeho soukromého a rodinného života. Samotná existence rodinných vazeb nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany.
16. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobce nesplnil zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu.
17. Žalovaný posléze neshledal, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, proto žalobci doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14b zákona o azylu neudělil. Z uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem, a proto žádost zamítl.

II. Žaloba

18. V žalobě žalobce v první řadě uvedl, že rozhodnutí žalovaného považuje za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení. Žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Žalovaný dále podle žalobce nepoužil aktuální informace o zemi původu.
19. Žalobce dále namítl porušení § 14a zákona o azylu, neboť je přesvědčen, že v jeho případě byl naplněn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobci v zemi původu hrozí vážné ohrožení života a lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Žalobce své obavy uvedl již v průběhu pohovoru. Nesouhlasí pak s tím, jakým způsobem žalovaný zhodnotil relevantní skutečnosti a jaké závěry dovodil z žalobcovy výpovědi a ze shromážděných informací. Žalobce je přesvědčen, že uvedl dostatek skutečností prokazujících pronásledování, jemuž byl v zemi původu vystaven. Žalobce upřesnil, že strávil jednu noc v cele kvůli sporům se strýcem a bojí se opakovaného zatýkání.
20. V Nigérii je obecně špatný stav lidských práv, dochází k používání nepřiměřené síly bezpečnostními složkami, svévolnému zatýkání, korupci soudců. Obvyklé je i mučení, nelidské nebo ponižující zacházení s vězni, zadrženými a podezřelými, ve věznicích jsou

špatné podmínky. V Nigérii je i zvýšené nebezpečí teroristických útoků, což se týká zejména hlavního města. Útoky a únosy hrozí i na severovýchodě země, na jihu v deltě řeky Nigeru a v severní části země, kde probíhají vojenské operace.

21. Žalobce nesouhlasil ani s tvrzením správního orgánu, že napadené rozhodnutí nezasahuje do jeho soukromého a rodinného života a že vztah s jeho manželkou není dlouhodobý. Manželka žalobce je těhotná a žalobce si nedokáže představit, že by s manželkou a dítětem jel do Nigérie, kvůli bezpečnostní situaci. Stejně tak nemůže žít na Ukrajině kvůli válce.
22. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

23. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby a nesouhlasil s ní. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je subjektivní obava žalobce ze strýce. Dalším zjevným důvodem je snaha žalobce zlegalizovat si pobyt v ČR.
24. Žalovaný nedospěl po provedeném dokazování k závěru, že by žalobce v zemi původu mohl pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žádné takové potíže žalobce neuvedl. Žalobce má pouze obavy z negativní reakce strýce, který si údajně nárokoval automobil žalobce, který žalobce prodal z důvodu zajištění finančních prostředků na cestu do Evropy. Konkrétní vážné újmy však vystaven nikdy nebyl, ani nedokázal blíže popsat nebezpečí, které by mu ve vlasti reálně hrozilo. Svoji situaci zároveň žalobce neřešil za pomoci prostředků vnitrostátní ochrany. Nelze tedy dospět k závěru, že by mu tato ochrana nebyla poskytnuta, popř. že by mu nebyla poskytnuta, kdyby o ni požádal, nebo že by mu byla poskytnuta neúčinně. Jiné potíže žalobce ve vlasti neměl, netvrdil ani, že by mu návrat do Nigérie způsobil vážnou újmu. Žalovaný žádost žalobce považuje za účelovou, ve snaze legalizovat si pobyt v ČR.
25. Pokud se jedná o doplňkovou ochranu, její neudělení žalovaný rovněž podrobně odůvodnil v napadeném rozhodnutí. Námitky žalobce o nebezpečí, které by mu případně hrozilo v případě návratu do Nigérie, považuje žalovaný za spekulativní.
26. Obstarané informace o zemi původu pak považuje žalovaný za aktuální, jsou to informace naposledy vydané. Jedná se o nezávislé informační zdroje, žalovaný nevybíral žádné tendenční informace proti žalobci, jedná se o ucelený a vyvážený pohled na společenské poměry v Nigérii. Žalobce v průběhu správního řízení obstarané informace ani nijak nezpochybnil.
27. Žalovaný se rovněž vypořádal s tvrzeními žalobce, jednotlivosti popsal a vyhodnotil. Při posuzování žádosti žalobce se žalovaný nedopustil žádné nezákonnosti, žalobce nebyl postupem žalovaného zkrácen na svých právech.
28. S ohledem na uvedené proto žalovaný závěrem navrhl, aby krajský soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Průběh ústního jednání

29. Žalobce při jednání především uvedl, že v zemi původu je ohrožen na životě, neboť tam má problém se strýcem. Rovněž se potřebuje postarat o manželku a dítě. Nedokáže si představit, že by se vrátil zpátky. Manželka je Ukrajinka a dítě je staré 1 rok a 5 měsíců. Dále uvedl, že by chtěl pokračovat ve fotbalové kariéře. Již přišel o řadu příležitostí, neboť mohl svou kariéru rozvíjet v zahraničí. V současné době to není možné. Zdůraznil, že musí živit svou rodinu, přičemž v ČR pracuje jako učitel tělocviku na základní škole a platí daně.
30. Žalovaný pak uvedl obdobné skutečnosti jako v napadeném rozhodnutí a ve vyjádření k žalobě.

V. Posouzení věci krajským soudem

31. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.
32. V souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Při posuzování věci měl přitom na zřeteli čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 tohoto ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU[.]“* S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
33. Krajský soud předně uvádí, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 – 86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
34. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.

35. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011 – 170 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb.n.u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: *„Soudu jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“* V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že *„... je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“*. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.
36. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
37. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.

38. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné.
39. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřijatelnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
40. K námitce žalobce, že žalovaný použil neaktuální informace o zemi původu a nezjistil tedy skutečný stav věci, krajský soud v první řadě posoudil, z jakých informací o zemi původu žalovaný vycházel a zda jsou či nejsou aktuální.
41. Podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného mají být dle ustanovení § 23c písm. c) zákona o azylu přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany občanem. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a 4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Za náležité zjištění informací o zemi původu je odpovědný žalovaný (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 – 58, a ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 – 36). Zprávy, které si správní orgán opatří, tedy musí být mj. adresné (relevantní) a aktuální. Zastaralost zpráv přitom „nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změnila situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019 – 74). Bylo tedy třeba posoudit, zda si žalovaný opatřil dostatečné a aktuální informace o zemi původu, což zároveň představuje nezbytnou podmínku pro řádné zjištění skutkového stavu.
42. Krajský soud dospěl k závěru, že zprávy o situaci v Nigérii, které žalovaný použil, byly dostatečně aktuální a skutkový stav byl ve správním řízení zjištěn dostatečně. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 3. 2022, napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 13. 1. 2023. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalovaný vycházel z Informace MZV USA – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2021 ze dne 12. 4. 2022, z Informace OAMP Nigérie – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 20. 6. 2022 a z Informace MZV ČR, č. j. 130596/2022-LPTP ze dne 23. 11. 2022.
43. Ačkoliv napadené rozhodnutí bylo vydáno začátkem roku 2023 a zprávy o situaci v Nigérii byly pořízeny v průběhu roku 2022, jedná se o dostatečně aktuální zdroje. Krajskému soudu není z jeho úřední činnosti známo, že by bezpečnostní situace v Nigérii byla v posuzované době natolik proměnlivá, aby správním orgánem použité informace neobstály co do aktuality. Posoudit použité informace o zemi původu jako zastaralé by tedy bylo možné pouze v případě, že by situace v Nigérii byla v dané době nestabilní. Naopak ze zpráv o zemi původu vyplývá, že byť situace není zcela ideální, je již po nějakou dobu neměnná. Ostatně sám žalobce ani žádné konkrétní nepřesnosti a neaktuality v použitých informačních zdrojích neuvedl, a pouze zcela obecně namítl, že informace použité žalovaným jsou nejsou aktuální.

44. Námitku vztahující se k neaktuálnosti použitých informací o zemi původu proto považuje krajský soud za nedůvodnou.
45. Žalobce dále namítal, že v jeho případě byl naplněn důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobce je přesvědčen, že mu v Nigérii hrozí vážné ohrožení života a lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
46. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
47. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
48. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany ve smyslu citovaného ustanovení věnoval v napadeném rozhodnutí, a to i neudělení doplňkové ochrany ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
49. Správní orgán tedy posuzoval i otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu se závěrem, že v Nigérii neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobcům pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný z výše označených informačních zdrojů nezjistil, že by takový konflikt na území Nigérie probíhal. Krajský soud v projednávaném případě neshledal žádný důvod k tomu, aby se od uvedeného zhodnocení aktuální situace v Nigérii odchýlil.
50. Ačkoliv z informací o zemi původu vyplývá, že bezpečnostní situace v Nigérii není ideální, velká část bezpečnostních incidentů se odehrává v jiných částech Nigérie, než kde žil žalobce. Útoky teroristické skupiny Boko Haram, se kterými se Nigérie potýká, hrozí převážně v severních částech země, kde však žalobce nikdy nepobýval. V Nigérii rovněž hrozí útoky ze strany ISIS-WA, které se však soustřeďují na severovýchodě země. V Lagosu, kde žalobce žil před odchodem z vlasti, žádné zvýšené riziko těchto útoků nehrozí.
51. K námitce žalobce, že napadené rozhodnutí zasahuje jeho rodinného a soukromého života, uvádí soud následující. Dřívější judikatura připouštěla, že okolnosti soukromého života cizince mohou být v určitých výjimečných případech relevantní z hlediska

poskytnutí doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tj. z hlediska možného porušení mezinárodních závazků, zejména čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ovšem v nedávném usnesení ze dne 15. 2. 2024, čj. 7 Azs 186/2022-48 judikoval, že uvedené ustanovení zákona o azylu je třeba vykládat eurokonformně. To mimo jiné znamená, že vážná újma, která cizinci v důsledku porušení mezinárodních závazků ČR hrozí, musí existovat v zemi jeho původu. Tím se vylučuje povinnost správního orgánu zkoumat rodinné či soukromé vazby žadatele na území ČR či dopad případného vycestování na tyto vazby. Z tohoto pohledu proto není pro posouzení uvedeného ustanovení zákona o azylu podstatné, že na území ČR pobývá manželka žalobce a jejich malé dítě.

52. Závěrem soud uvádí, že institut mezinárodní ochrany je třeba vnímat jako skutečně výjimečný prostředek, kterým je možné v mimořádných případech zajistit pomoc lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. To však případ žalobce není. Pokud má žalobce v úmyslu svůj pobyt v ČR legalizovat, je třeba postupovat podle předpisů cizineckého práva, zejména dle zákona č. 326/1999 S., o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. [7 Azs 187/2004-94](#), uvedl: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“

VI. Závěr a náklady řízení

53. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
54. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. října 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce